

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iohannis de trittenhem abbatis spanhemensis ordinis
sancti benedicti de obseruantia burßfeldensi. liber
lugubris. de statu et ruina monastici ordinis**

Trithemius, Johannes

[Mainz], [nach 11.IV. 1493]

Incipit liber penthicus d[omi]ni Joha[n]nis tritemij Spanhemensis abbatis
de ruina ordinis diui patris nostri benedicti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31359

3
**Incipit liber penthicus dñi Jo
hānis critemij spanhemensis**

abbatis de ruina ordinis diui patris nostri benedicti.

Um ordinis nostri pristinū decorem ad
mentē reuoco: eius quā modo patit̄ des
formitati vehementer cōdoleo: ita ut lan
chrymas mihi emittere magis libeat: q̄s
penthicū formare sermonē. Quis enim
ruinā eius nō desseat: si vetustā illi⁹ gloriā

nam pensat? Q si ad memoriā aliquādo reuocem⁹. huius
sacratissimi ordinis aurea quondā secula: quādo velut pa
radisi fluius doctrina et sanctitate. totā p orbē irrigauit.
ecclesiā: q̄s nihil sit p̄sens eius status. facile p̄penderemus.

1. **O**bseruātia siquidē n̄ra (quā regularē vocamus) veterū
institūtis cōparata. inuenit̄ nō solū minor: sed in multis
quoq; remissior. Quomō obscuratū est aurū: immutatus
2. est color optimus? Splendor sanctitatis eximie. rutilās
3. olim. terrenoz cupiditate obscuratus est: cessit honesta
tis norma illecebris voluptatū. Idcirco pducāt oculi mei
lachrymas p diem et noctē: et nō taceant. Quoniā cōtrī
4. tione magna contrita est religio populi mei: plaga pesti
ma vehementer. Si egressus fuero ad agros. ecce ociosi
et vani: si introiero cenobia: ecce attenuati voluptatibz.

Multos em̄ p̄fessores regule benedicti patris inuenio:
paucos ad eius traditionē ambulare cerno. **M**ultipli
casti ait p̄pheta dño gentē: nō magnificasti leticiā: q̄ dū
sancta monachoz exercicia in multis deficiūt: verā leti
ciā que de virtute nascitur. praua corda non admittunt.
Utinā euigilemus vel sero tandē. post tot p̄ditionē aiaz:
que iugo regularis obseruātie cōtemp̄to in abissum dā
nationis descenderūt. **U**tinā benedicti legislatoris nostri
metuamus sententiā: qui totiens ad rationē deo reddendā.
dam. abbat̄is duri ferit̄ insaniam. **A**d vos nūc igit̄ (o rea
uerendissimi patres) meus sermo dirigēdus est: q̄ aucton

4
ritate apostolica ordinis capitula celebratis: qui cōpel-
lendi ad disciplinā rebelles potestatem accipitis: qui ordin-
nis nr̄i zelū secundū scientiā habetis. Vos itaq; alloquor
vobis vt ordinī prope labenti succurratis psuadere iux-
ta vires conabor: qđ ut faciatis qđ studiose exhortor. At-
tendite (o patres) religionis nr̄e statū miserabilē: et quā-
tū sufficitis calamitati eius succurrite: si eū cupitis in si-
nem pdurare. Non latet vos multoz improbitas: qui vt
ordini disciplinā possint effugere: ab eo se laborāt dimē-
brare. Horū temeritati fortiter obuiandū est: ne paucoz
impunita malicia: multis audaciā prebeat delinquendi.
Et paucoz nequicia: semp̄ crescit dilata. Quāuis vnus
malo publica fama corrūpi nō debeat: tamē vulgus im-
peritū ex paucoz delicto om̄es vituperat. Malos igitur
q̄ sua deformitate famā bonoz obnubilāt: superiores q̄
nō puniūt cōfortant. Ad vos itaq; patres p̄tinet mona-
chos deformatos p̄ posse corrigere: vestri officij est ordi-
nē in suo vigore cōseruare. Et qz stultus sermone nō cor-
ripitur: qđ iherofantes noster cōtra incorrigibiles quasi
monostice posuit: generaliter in istos referatur. Exurgite
nūc patres qz tempus est: armate vos zelo discipline
regularis: hereditatē diui patris benedicti oro defendite:
elatos pellite: rebelles corripite: duros arguite: p̄ cō-
seruatione nr̄i ordinis fortiter pugnate. Armate vos ar-
matura dei et amore ordinis: nō tam vris laboribus. qđ
christi auxilio pugnatur. Illius gr̄a vobis p̄stabit auxi-
liū: si in puritate cordis ad eū sedulas p̄ces effundatis.
Cur ergo dissimulatis? Cur partē sancti benedicti non
defenditis? Quādiu cōtra ordinē sanctū iniquoz studia
p̄ualebūt? Vere patres vere necessitas magna ordinis nr̄i
citātū expostulat remediū. Cōuersationes abbatū et mo-
nachoꝝ irregulariū intendite: et qđ inique cōtra discipli-
nam ordinis calcitent ponderate. Preter habitū et hūe-
sp̄m in multis dissolutum nihil honestatis vel religionis
ostendunt. Sed hec suis deputata locis reseruantes: ad
intenta properemus.

Alij

Parvitas ror die
Imperat' a
Vid. Dionysius
Cartusianus
J. Oratio de
Plurim' hūmili-
notu' d' iuratio-
m. 358 folio.
Eundem vid.
J. vlt. spiritualis
compi. vltio vlt
ultimo articulo
4. v. 3.